

POLSKI ZWIĄZEK PIŁKI NOŻNEJ

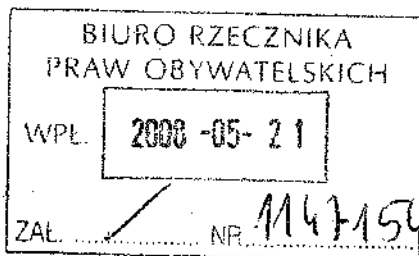
ROK ZAŁOŻENIA 1919

CZŁONEK FIFA I UEFA

ul. Miodowa 1, 00-080 Warszawa, tel: +48 22 55 12 300, fax: +48 22 55 12 240, www.pzpn.pl, e-mail: pzpn@pzpn.pl, NIP: 526-17-27-123

L.dz. 5682/2008

RPO-585333/08

Warszawa, 2008-05-16

Szanowny Pan
dr Janusz Kochanowski
Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku!

Dziękujemy serdecznie za pismo Pana Doktora z dnia 10 kwietnia 2008 roku, przesłane w sprawie RPO-585333-I/08/JB/AP. Wyrażamy zadowolenie z faktu, iż Rzecznik Praw Obywatelskich pozytywnie ocenił naszą poprzednią odpowiedź w sprawie tzw. „zakazów stadionowych” i innych dyskryminacyjnych praktyk, stosowanych przez kluby piłkarskie. Kierownictwo PZPN z dużą wnikliwością zapoznało się z kolejnym wystąpieniem Pana Doktora odnośnie zdarzeń dyskryminacyjnych mających miejsce na stadionach piłkarskich podczas rozgrywania spotkań ligowych i pucharowych, a w szczególności incydentów o podłożu rasistowskim lub antysemickim. Ostatnie wydarzenia na obiektach piłkarskich w naszym kraju potwierdzają niestety postawioną w przedmiotowym piśmie diagnozę.

Polski Związek Piłki Nożnej dostrzegał już od dłuższego czasu konieczność podjęcia skutecznej walki z istniejącymi przejawami dyskryminacji w sporcie. Stąd też art. 7 nowego Statutu Związku jednoznacznie przyjmuje, iż PZPN jest związkiem sportowym neutralnym, pod względem politycznym, etnicznym i rasowym. Z drugiej strony omaw. norma stwierdza, iż jakakolwiek dyskryminacja kraju, jednostki lub grupy osób w związku z organizacją lub uprawianiem sportu piłki nożnej ze względów etnicznych, płci, języka, religii, przekonań politycznych lub innego powodu jest wyraźnie zabroniona pod groźbą zastosowania sankcji dyscyplinarnych, w tym zawieszenia lub wykluczenia ze Związku. Kierując się zaleceniami Międzynarodowej Federacji Piłki Nożnej, w szczególności sformułowanymi w Kodeksie Dyscyplinarnym FIFA Zarząd PZPN wprowadził uchwałą nr 111/37 z dnia 14 lipca 2006 roku surowe kary dyscyplinarne wobec klubów piłkarskich i osób fizycznych dopuszczających się aktów dyskryminujących. Zaistniałe w ostatnim okresie czasu zdarzenia zostały napiętnowane przez organy dyscyplinarne PZPN i Spółki Ekstraklasa S.A.

I tak, piłkarz ŁKS Łódź Arkadiusz Mysona, który po derbach Łodzi (Widzew - ŁKS) założył koszulkę z napisem „Śmierć żydzewskiej k...” został ukarany karą 15.000 zł grzywny i odsunięciem od gry w 5 spotkaniach ligowych. Kara została orzeczona mimo

iż zawodnik złożył przed Komisją Ekstraklasy S.A. deklarację, w której odciął się od haseł, które były wcześniej na koszulce i od wszelkich postaw, nawołujących do agresji i nienawiści. Wcześniej A. Mysonę ukarał jego macierzysty klub. ŁKS Łódź nałożył na niego 30.000 zł grzywny i na pół roku odsunął od gry (ostatecznie karę dyskwalifikacji zawieszono jednak na rok).

Również 15.000 zł zapłaci klub Jagiellonia Białystok. Jego kibice podczas meczu ligowego z Legią Warszawa wywiesili wielki napis „Roger, nigdy nie będziesz Polakiem” i ozdobili go celtyckim krzyżem. Ponadto białostocki klub powinien rozegrać 1 mecz bez publiczności. Zważywszy na to, że jest to recydywa (we wrześniu 2007 roku Jagiellonia została ukarana zamknięciem trybun na jedno spotkanie, ale wyrok zawieszono) drużynę z Białegostoku czekają dwa mecze u siebie przy pustych trybunach.

Najwyższą grzywnę zapłaci Lechia Gdańsk. Podczas niedawnego spotkania z Wartą w Poznaniu kibice gdańskiego klubu obrażali zawodnika miejscowych Alaina Ngamayamę. Wydział Dyscypliny PZPN nakazał gdańskiemu Klubowi zapłacenie kary w wysokości 50.000 złotych.

Podzielamy jednak pogląd Pana Doktora, iż zwalczanie przedmiotowych aktów dyskryminujących, polegających bądź na wywieszaniu zabronionych transparentów lub flag bądź też wyczerpujących się w słownym obrażaniu obcokrajowców występujących w polskich klubach a nawet polegających na rzucaniu w nich bananami czy innymi przedmiotami nie może odbywać się wyłącznie przy zastosowaniu sankcji dyscyplinarnych. Stąd też Polski Związek Piłki Nożnej podjął już kilka miesięcy temu działania zmierzające do rozszerzenia katalogu instrumentów zorientowanych na eliminację tych negatywnych zjawisk w polskiej piłce nożnej. A/łają one wielokierunkową postać i w dużej mierze prewencyjny charakter. Ich właściwe zastosowanie wymaga prawidłowego zdiagnozowania tych negatywnych zjawisk w polskim i europejskim sporcie.

Władze PZPN mają pełną świadomość faktu, iż areny sportowe, a w szczególności stadiony piłkarskie są obecnie postrzegane jako miejsca niebezpieczne, pełne agresji, przemocy i nienawiści. Zjawisko to ma przy tym walor powszechny. Rasizm na stadionach całej Europy przybiera coraz bardziej niepokojące formy. W wyraźny sposób nasila się fala szowinizmu i nienawiści narodowej. Liczba incydentów na tym tle świadczy dobitnie o skali tego zjawiska, niszczącego piłkę nożną. Na ligowych i pucharowych meczach w wielu krajach trybuny wciąż pełne są flag z neofaszystowską symboliką, słyhać antysemickie przyśpiewki i rasistowskie wyzwiska. Taki stan rzeczy niepokoi Europejską Unię Piłkarską (UEFA), która wielokrotnie wyrażała swój zdecydowany sprzeciw wobec rasizmu na piłkarskich stadionach.

Także i poszczególne narodowe federacje piłkarskie postanowiły powiedzieć zdecydowane „ Nie” temu zjawisku, podejmując program walki z rasizmem na piłkarskich stadionach. W Polsce i na Ukrainie wszelkie możliwe działania w powyższym zakresie muszą być podejmowane w kontekście zbliżających się Mistrzostw Europy EURO 2012. W ich realizacji wykorzystamy z całą pewnością wyniki realizowanego już w latach 2006 - 2007 programu „Unitę Against Racism”, Jego autorami byli PZPN i Antyrasistowskie Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” - „Wykopmy Rasizm ze Stadionów”. Przy pomocy tej organizacji przygotujemy także i wdrożymy program długofalowej walki z wszelkimi przejawami rasizmu i innych form dyskryminacji na polskich stadionach.

Podstawowe jego elementy oparte będą na następujących założeniach:

1. program przygotowań polskich kibiców do Mistrzostw Europy Euro 2012 realizowany będzie w duchu pokoju i pełnej tolerancji dla wszystkich uczestników imprezy.
2. w trakcie turnieju mistrzowskiego Euro 2012 wszelkie działania antyrasistowskie eliminowane będą z pełną stanowczością i konsekwencją,
3. optymalnym rozwiązaniem byłoby, aby piłkarskie stadiony w Polsce zostały całkowicie oczyszczone z faszystowskiej symboliki (obecnej jeszcze niekiedy na flagach i transparentach) oraz z rasistowskich okrzyków i haseł;
4. planuje się stworzenie sieci antyrasistowskich klubów kibiców,
5. wśród piłkarzy oraz kibiców zrzeszonych i nie zrzeszonych w w.w. klubach promowane mają być nie szowinistyczne postawy oraz elementy europejskiej polityki antydyskryminacyjnej,
6. podjęte zostaną działania zmierzające do uodpornienia społeczności sportowej na ideologię nienawiści,
7. planuje się zaangażowanie mniejszości narodowych w działaniach podejmowanych na rzecz realizacji programów antydyskryminacyjnych,
8. upowszechnianie wskazanych postaw i działań ma być oparte na pracy edukacyjnej z młodzieżą.

Realizacja programów skonstruowanych na powyższych założeniach ma następować we współpracy z Wojewódzkimi Związkami Piłki Nożnej, Klubami piłkarskimi (wszystkie klasy rozgrywkowe), Spółką Ekstraklasa SA, Spółką celową PL 2012, innymi podmiotami, związanymi z organizacją EURO 2012, w szczególności z Ministerstwem Sportu i Turystyki, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwem Edukacji Narodowej, a także z Fan-klubami zrzeszającymi kibiców piłkarskich, związkami i stowarzyszeniami reprezentującymi mniejszości narodowe w Polsce, szkołami i innymi placówkami edukacyjnymi oraz wychowawczymi na terenie całego kraju, agencjami ochrony i służbami porządkowymi oraz przedstawicielami środków masowego przekazu (TV, Prasa, Radio, sieci internetowe).

W trakcie realizacji projektów możliwe będzie przy tym dołączenie do ich wypełniania innych podmiotów, organizacji czy stowarzyszeń, które zadeklarują aktywne włączenie się do walki z rasizmem na polskich stadionach.

Szczegółowe działania planowane w ramach realizacji wspólnego projektu przez PZPN i Stowarzyszenie „ Nigdy więcej „ mają obejmować:

- a. produkcję, wykonanie i dystrybucję plakatu reprezentacji Polski w piłce nożnej. Ewentualnie byłyby to plakaty pozostałych reprezentacji PZPN np. reprezentacji U-21 czy reprezentacji kobiet. Projekt - zakładający umieszczenie na plakacie haseł antyrasistowskich - byłby do zrealizowania w swej zasadniczej części przed Mistrzostwami Świata 2010 oraz przed Mistrzostwami EURO 2012 w celu osiągnięcia należytego odbioru medialnego i jak najszerszego spektrum promocji idei walki z rasizmem na stadionach.

b. zorganizowanie i przeprowadzenie „Pucharu Narodów” w miastach, w których odbędą się mecze UEFA EURO 2012. Byłby to turniej, w którym mogliby wziąć udział piłkarze reprezentujący różne mniejszości narodowe zamieszkujące Polskę.

c. produkcję materiałów informacyjnych, broszur oraz ulotek - zawierających hasła antyrasistowskie - z przeznaczeniem do dystrybucji wśród przedstawicieli szeroko pojętej społeczności piłkarskiej (kibice, piłkarze, trenerzy, działacze sportowi, dziennikarze etc.) oraz w ramach placówek pedagogicznych i wychowawczych. Nad merytoryczną poprawnością materiałów informacyjnych czuwać będzie a Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” mające wieloletnie doświadczenie w działalności edukacyjnej i pracy z kibicami.

d. turnieje piłkarskie dla dzieci i młodzieży - organizowane przede wszystkim w mniejszych społecznościach lokalnych - których ideą przewodnią jest promocja tolerancji wśród najmłodszych piłkarzy i kibiców.

e. cykliczne wydawanie uaktualnionej wkładki, zawierającej symbole rasistowskie występujące na polskich i europejskich stadionach, stanowiącego załącznik do „Vademecum bezpieczeństwa na obiektach piłkarskich” publikowanego przez PZPN.

f. szerszą dystrybucję „Symboli Rasistowskich” wśród działaczy sportowych, dziennikarzy czy sędziów piłkarskich, przy uwzględnieniu faktu, iż szersze zastosowanie tej broszury przez delegatów PZPN na przestrzeni ostatnich dwóch lat znacznie przyczyniło się do zmniejszenia liczby flag z symboliką rasistowską na polskich stadionach i zostało pozytywnie zaopiniowane przez UEFA i FIFA.

g. zaplanowanie i przeprowadzenie akcji antyrasistowskich podczas meczów reprezentacji Polski różnych kategorii wiekowych, przy założeniu iż widowisku sportowemu miałyby towarzyszyć wydarzenia edukacyjne czy kulturalne (koncerty, wystawy etc).

h. prowadzenie badań kultury kibicowania, tak podczas meczów reprezentacji, jak i rozgrywek ligowych,

i. włączenie Spółki Ekstraklasa S.A. Piłkarskiej Ligi Polskiej oraz klubów występujących w najwyższych klasach rozgrywkowych do corocznego „Tygodnia Akcji” powadzonego przez FARE. Wszystkie mecze odbywałyby się przy wykorzystaniu haseł antyrasistowskich, przy szczególnym wykorzystaniu informacji spikera oraz publikacji w programach meczowych .

j. prowadzenie zajęć edukacyjnych dla sędziów, działaczy piłkarskich, piłkarzy oraz przedstawicieli ds. bezpieczeństwa w całej Polsce, w kontekście rozgrywek ligowych oraz samych Mistrzostw Europy.

k. współpracę z przedstawicielami środków masowego przekazu w zakresie eliminowania haseł antyrasistowskich, przekładającą się na promocję tej problematyki w programach radiowych i telewizyjnych oraz publikacjach prasowych. Działanie te obejmowałyby m.in. zorganizowanie szeregu konferencji prasowych i event’ów medialnych, mających na celu promocję idei tolerancji wśród dziennikarzy.

1. wypracowanie do końca 2011 roku Wspólnego Programu Działań Antyrasistowskich EURO 2012, z udziałem UEFA, PZPN, Spółki PL 2012, Stowarzyszenia „NIGDY WIĘCEJ”, FARE oraz organizatorów UEFA EURO 2008, z którymi już rozpoczęto współpracę w związku z udziałem polskich kibiców w Mistrzostwach Europy w Austrii i Szwajcarii. Ma to być program wzorowany na inicjatywach podjętych podczas poprzednich turniejów.

Oczywiście możliwe jest także podjęcie innych działań o charakterze antyrasistowskim, antydyskryminacyjnym i promującym tolerancję, nie wymienionych powyżej. Mogą i będą one z pewnością realizowane przy organizacji licznych turniejów i meczy piłkarskich w Polsce, sympozjów, seminariów i konferencji międzynarodowych i krajowych, związanych z Euro 2012, a także innych wydarzeń okazjonalnych trudnych do zaplanowania w chwili obecnej. Kampanie społeczne i projekty o podobnym charakterze, inspirowane przez UEFA m.in. w Anglii, Portugalii czy Niemczech, prowadzone wspólnie przez narodowe federacje piłkarskie, organizacje społeczne i samych kibiców, miały ogromny wpływ na zmniejszenie się liczby rasistowskich incydentów na stadionach i pokojowy przebieg imprez międzynarodowych w tych krajach. Mamy nadzieję osiągnąć ten cel także na polskich stadionach.

Władze Polskiego Związku Piłki Nożnej zdają sobie doskonale sprawę z faktu, iż realizacja powyższych programów i przedsięwzięć wymaga równocześnie podjęcia określonych działań organizacyjnych w ramach wewnętrznej struktury Związku. W dniu 11 maja 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PZPN przyjęło uchwałę w sprawie zwalczania korupcji w polskiej piłce nożnej. Przewiduje ona m.in. powołanie w trybie pilnym Rzecznika Dyscyplinarnego PZPN, działającego na wszystkich szczeblach rozgrywek prowadzonych przez PZPN, Ekstraklasę SA i Związki Piłki Nożnej w sprawach: korupcji, dopingu, rażących przypadków rasizmu, ksenofobii i chuligaństwa. Utworzona zostanie również Komisja Fair Play, upoważniona do opracowywania i przedstawiania władzom Związku programów ukierunkowanych m.in. na zwalczanie rasizmu i innych form dyskryminacji.

Nie ulega jednak wątpliwości, iż główny ciężar działań Związku w omawianym zakresie spoczywać będzie na Wydziale d.s. Bezpieczeństwa na Obiektach Piłkarskich PZPN. Stąd też w jego ramach planowane jest utworzenie w najbliższym okresie czasu umownie nazwanego Zespołu d.s. weryfikacji haseł eksponowanych na stadionach. W jego gestii pozostawać będzie m.in. analiza i ocena tekstów, grafiki, wizerunków, skrótów myślowych, literowych, cyfrowych i piktogramów eksponowanych na wszelkiego rodzaju transparentach, flagach, sektorówkach, banerach, planszach itp. a także wszelkiego rodzaju wydawnictw, folderów, gazetek, plakatów czy grafitti, znajdujących się na obiektach, na których mogą być one umieszczone. Zespół oceniać będzie również stosowane przez osoby znajdujące się na obiekcie sportowym głosowe hasła, symbole, gesty, śpiewy, skandowania, wyrażenia treści neo-faszystowskich, rasistowskich, nacjonalistycznych jak również szowinizmu, nietolerancji, neo-nazizmu, agresji, chuligaństwa, ksenofobii oraz zachęcania do przemocy.

Celem skutecznego wdrożenia powyższych programów planuje się odbycie spotkań z przedstawicielami klubów Ekstraklasy, I i II ligi, w których wzięliby także udział kierownicy d.s. bezpieczeństwa z poszczególnych klubów oraz przedstawiciele zorganizowanych grup kibiców, a także spotkań z przedstawicielami firm ochroniarskich zabezpieczających porządek na stadionach ligowych. Nie ulega także wątpliwości, iż ogromną rolę do odegrania w omawianym zakresie mają sędziowie piłkarscy, delegaci i obserwatorzy. Stąd też na licznych seminariach, sympozjach i

kursokonferencjach, w których te osoby będą uczestniczyć problematyka ta będzie permanentnie prezentowana pod kątem jej prawidłowego wykorzystania w praktyce.

Wyrażamy nadzieję, iż wszystkie powyższe przedsięwzięcia pozwolą na skuteczne wyeliminowanie, a przynajmniej znaczne ograniczenie zjawisk rasizmu, ksenofobii, nietolerancji, szowinizmu i innych form dyskryminacji na polskich stadionach piłkarskich.

Z wyrazami poważania i szacunku

I Wiceprezes PZPN d.s. organizacyjnych

Eugeniusz Kolator

Prezes PZPN

Michał Listkiewicz